

Projekt

z dnia 12 czerwca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W MIĘDZYRZECZU**

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Gminy Międzyrzecz
na lata 2024-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.¹⁾), art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Gminy Międzyrzecz na lata 2024-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Międzyrzeczu

Marek Cieloch

¹⁾ Zmiany niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 721.

²⁾ Zmiany niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 535, poz. 1693, poz. 1938 i poz. 2760 oraz w Dz. U. z 2024 r. poz. 743.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Międzyrzeczu
z dnia 2024 r.

**PLAN ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH I DEINSTYTUCJONALIZACJI
DLA GMINY MIĘDZYRZECZ
NA LATA 2024-2027**

CZERWIEC 2024

Spis treści:

1. Opis potrzeb uzasadniających realizację Planu
2. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Planem Rozwoju Usług
3. Określenie usług społecznych oferowanych w Planie
4. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Planie
5. Wysokość opłat za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie za usługi społeczne i wysokość tych ulg
6. Sposób dokumentowania spełniania warunków do zakwalifikowania się do korzystania z usług społecznych oraz uprawnień do ulg w opłacie
7. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych
8. Organizacja Planu, w tym etapy jego realizacji
9. Sposób monitorowania i oceny Planu oraz mierniki efektywności jego realizacji
10. Budżet Planu oraz źródła jego finansowania.

Deinstytucjonalizacja-

Deinstytucjonalizację w kontekście opieki nad osobami starszymi i niesamodzielnymi można rozumieć jako przesunięcie akcentów z opieki instytucjonalnej, świadczonej w zakładach opieki stacjonarnej w kierunku opieki świadczonej w środowisku lokalnym, z uwzględnieniem licznych instytucji formalnych i nieformalnych.

Proces deinstytucjonalizacji skupia się na rozwoju usług świadczonych w środowisku zamieszkania osób wymagających wsparcia, tj. w środowisku lokalnym, co ma doprowadzić do sytuacji w której, opieka instytucjonalna – całodobowa nie będzie w ogóle potrzebna.

System wsparcia jest szczególnie istotny z perspektywy osób z niepełnosprawnościami. Od dawna odmawia się im możliwości dokonywania osobistych wyborów i sprawowania kontroli we wszystkich dziedzinach życia. Dlatego deinstytucjonalizacja zakłada odchodzenie od instytucjonalnej opieki – kierowania do DPS, a jak najdłuższe utrzymywanie osoby zależnej w warunkach domowych, przy rodzinie.

Plany i programy realizowane przez Gminy powinny mieć na celu przede wszystkim włączenie w społeczność lokalną grup najbardziej narażonych na wykluczenie. Wykluczenie społeczne wiąże się ze stygmatyzacją, segregacją i dyskryminacją. Konkretne plany w tym zakresie wymagają poszanowania przyrodzonej godności, autonomii i niezależności osoby oraz zapewnienia jej pełnego i skutecznego udziału w społeczności.

Plan odnosi się do takich grup jak: dzieci, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie psychicznym, osoby w kryzysie bezdomności. Istotne jest, aby głos każdej z tych grup w ramach prowadzonych prac nad rozwojem usług został uwzględniony.

Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Gminy Międzyrzecz.

Celem Planu jest zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Międzyrzecz.

Centrum Usług Społecznych w Międzyrzeczu będzie realizatorem Programu Usług Społecznych, z kolei wykonawcami usług społecznych zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818) mogą być:

- Centrum Usług Społecznych w Międzyrzeczu
- Urząd Miejski w Międzyrzeczu
- jednostki organizacyjne Gminy Międzyrzecz
- organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- podmioty wyłonione na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – prawo zamówień publicznych
- podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Centrum Usług Społecznych będzie koordynatorem usług społecznych w Gminie, którego zadaniem jest zwiększenie dostępności do zintegrowanych usług społecznych adresowanych do wszystkich mieszkańców Gminy Międzyrzecz. Oferta usługowa Centrum umożliwi realizację usług w sposób kompleksowy i spersonalizowany, adekwatnie do potrzeb, w kontakcie z jedną instytucją.

Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji został przygotowany wspólnie z przedstawicielami społeczności lokalnej.

Plan usług społecznych realizowany będzie w okresie od 01 lipca 2024 roku do 31 grudnia 2027 roku.

1. Złożenie wniosku o dofinansowanie realizacji Programu Usług Społecznych dla Gminy Międzyrzecz- lipiec 2024
2. Podpisanie umowy – grudzień 2024
3. Zmiana nazwy, wypracowanie dokumentacji, procedur, ogłoszenie naboru zleceniobiorców i podmiotów realizujących usługi- styczeń 2025
4. Opracowanie i przyjęcie Programu Usług Społecznych dla Gminy Międzyrzecz na lata 2025- 2027 – styczeń 2025
5. Realizacja Programu- marzec 2025- grudzień 2027.

1. Opis potrzeb uzasadniających realizację Planu.

Realizacja PRUSiD wynika z przeprowadzonej Diagnozy potrzeb i potencjału w zakresie usług społecznych na terenie Gminy Międzyrzecz. Diagnoza została przeprowadzona zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818). Prowadzona była od 10 stycznia do 10 kwietnia 2024 roku.

W oparciu o dokonaną analizę wyników badań, sformułowane zostały rekomendacje. Poniżej znajdują się wnioski z badania diagnozującego potrzeby, zasoby i potencjał w zakresie poszerzania usług społecznych na terenie Gminy Międzyrzecz wraz z rekomendacjami.

POLITYKA PRORODZINNA, WSPIERANIE RODZINY, SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ I POMOC SPOŁECZNA- WNIOSKI:

Problemy dotyczące rodziny.

Z przeprowadzonych badań wynika, że mieszkańcy, biorący udział w badaniu, do głównych problemów dotyczących rodziny zaliczają:

- ograniczony dostęp do publicznej ochrony zdrowia,
- uzależnienie od alkoholu – *niezależnie od wieku i statusy społecznej,*
- uzależnienie od substancji odurzających, np. narkotyków;
- problemy osób starszych, w tym choroby wieku starczego, obniżoną sprawność, potrzebę pomocy w codziennych czynnościach.

Respondenci zauważyli, że w/w problemy dotyczą również osób niepełnosprawnych, samotnie wychowujących dzieci oraz osoby chore psychicznie. Stąd wniosek o konieczności zintegrowanego i kompleksowego podejścia i współpracy wielu instytucji i organizacji.

Oferta działań na rzecz wspierania rodziny. Wyniki badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Międzyrzecz wskazują, że najczęściej wymienianymi potrzebami w zakresie wspierania rodzin są kolejno według liczby wskazań: działania profilaktyczne w obszarze zdrowia, poradnictwo specjalistyczne (logopedyczne, psychologiczne, prawne) oraz działania profilaktyczne dla rodzin w zakresie uzależnień i przemocy, w tym wsparcie społeczne, edukacja na temat przemocy domowej, promowanie zdrowych relacji. Kluczowym jest także rozwinięcie infrastruktury i programów

aktywizujących osoby starsze w celu umożliwienia im uczestnictwa w życiu społecznym oraz integrację z innymi mieszkańcami.

Priorytetowość działań. Należy podkreślić, że wspieranie rodziny znalazło się na czołowym miejscu pod względem priorytetowych usług społecznych, które zdaniem badanych należy rozwijać na terenie Gminy Międzyrzecz. Jednak problemy wskazane jako priorytetowe, na miejscach od 2 do 4, czyli uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych, problemy osób starszych również wpisują się w obszar wspierania rodziny.

Przedstawiciele instytucji

Największe potrzeby rodzin. Analizując uzyskane odpowiedzi pracowników instytucjonalnych można zauważyć, że głównymi potrzebami rodzin są m.in. wsparcie asystenta rodziny i praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, profilaktyka uzależnień i przemocy, organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców. Respondenci wskazali również na konieczność aktywizacji osób starszych, w celu zapobiegania ich izolacji, samotności, a także braku poczucia przynależności społecznej.

Potrzeby w zakresie usług społecznych dedykowane rodzinom zamieszkującym Gminę Międzyrzecz. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w opinii respondentów w Gminie należy wzbogacić ofertę pozalekcyjną dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i o niskim statusie finansowym, zwiększyć ilość asystentów rodziny oraz specjalistów z zakresu logopedii, neurologii dziecięcej, psychologii, a także psychiatrii. Zdaniem badanych niezbędne jest wprowadzenie nowych form pracy z rodziną zagrożoną, a także utworzenie lokali dla mieszkańców, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej lub opuścili placówkę pieczy zastępczej.

Problem przemocy domowej. Wypowiedzi przedstawicieli instytucji wskazują, iż problem przemocy domowej w Gminie jest powszechny. Zebrany materiał badawczy wykazał, iż najskuteczniejsze działania wobec osób doznających przemocy domowej to ich izolowanie od osób stosujących przemoc, a także zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, socjalnego i terapeutycznego. Wśród potrzeb wyróżniono również umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia oraz tworzenie placówek specjalizujących się w pomocy osobom doznającym przemocy.

Priorytetowość działań. Należy podkreślić, że wspieranie rodziny znalazło się na 2 miejscu pod względem priorytetowych usług społecznych, które zdaniem badanych należy rozwijać na terenie Gminy Międzyrzecz.

REKOMENDACJE

W oparciu o dokonaną analizę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych zostały sformułowane rekomendacje co do dalszych działań na terenie Gminy Międzyrzecz, które znajdują się poniżej.

Rekomendowane działania

Priorytetowym obszarem, który powinien być rozwijany i finansowany zarówno w opinii dorosłych mieszkańców, jak i pracowników instytucjonalnych jest promocja i ochrona zdrowia. W zakresie projektowania szeroko pojętych działań prozdrowotnych, szczególną uwagę należy zwrócić na kwestie zdrowia psychicznego oraz uzależnień od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych. W toku prowadzonych badań ilościowych proponowanymi działaniami w tym zakresie są: poprawa dostępności do opieki psychologicznej, psychiatrycznej oraz terapeutycznej na terenie Gminy; podejmowanie działań związanych z promocją zdrowia w zakresie edukacji i profilaktyki zdrowotnej, kształtowanie odpowiednich postaw prozdrowotnych oraz promowania zdrowego stylu życia; zwiększenie bazy specjalistów z następujących dziedzin medycyny: neurologów, psychologów, psychiatrów, terapeutów uzależnień, logopedów oraz dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także mechanizmów uzależnienia.

Problemami rodzin z Gminy Międzyrzecz, zdaniem mieszkańców, okazały się m.in. uzależnienie od alkoholu i substancji psychoaktywnych, ograniczony dostęp do pomocy specjalistycznej, trudności opiekuńczo-wychowawcze rodziców oraz przemoc domowa i przemoc rówieśnicza.

W odpowiedzi na zidentyfikowane trudności z jakimi zmagają się rodziny z Gminy Międzyrzecz, rekomenduje się:

1. poprawę dostępności do opieki psychologicznej, psychiatrycznej oraz terapeutycznej na terenie Gminy Międzyrzecz;
2. kontynuowanie realizacji programów i projektów na rzecz wspierania rodzin;
3. zapewnienie poradnictwa specjalistycznego np. psychologicznego, psychiatrycznego, rodzinnego, medycznego, dietetycznego, logopedycznego, prowadzenie terapii dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, rehabilitacja/fizjoterapia dla wszystkich grup wiekowych;

4. przeprowadzanie szkoleń i warsztatów dla rodziców i wychowawców na temat rozpoznawania i reagowania w przypadku zażywania przez dzieci i młodzież środków psychoaktywnych;
5. organizowanie grup wsparcia/grup samopomocowych dla rodzin z różnego rodzaju problemami np. uzależnienia, przemoc, zaburzenia psychiczne, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza;
6. utworzenie klubu dobrego rodzica lub innej grupy wsparcia skierowanej do rodziców dzieci, której celem będzie zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym (przemoc, uzależnienia) poprzez nabywanie umiejętności społecznych i emocjonalnych dzięki organizowanym spotkaniom/prelekcjom ze specjalistami, zajęciom opiekuńczo-wychowawczym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
7. dogoterapia dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania oraz dla dzieci z niepełnosprawnościami;
8. organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz rodzin. Rozwijanie działalności placówek wsparcia dziennego w formie świetlic dla dzieci i młodzieży oraz doposażenie ich w celu zwiększenia atrakcyjności i zachęcenia do uczestnictwa w zajęciach przez nie organizowanych;
9. zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, socjalnego i terapeutycznego dla osób doznających przemocy domowej oraz umożliwienie im uczestnictwa w grupach wsparcia; prowadzenie akcji informacyjnych mających na celu podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej, a także motywowanie do przełamania tzw. „zmowy milczenia” w środowisku rodzinnym i sąsiedzkim;
10. tworzenie mieszkalnictwa treningowego dla osób opuszczających placówki, dla samotnych matek/ojców, a także dla osób doświadczających przemocy domowej. Jest to forma pomocy społecznej przygotowująca osoby w nim przebywające, przy wsparciu specjalistów, m.in. psychologa, pracownika socjalnego, asystenta rodziny, doradcy zawodowego, trenera zdrowego żywienia, do prowadzenia samodzielnego życia.

WSPIERANIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I OSÓB STARSZYCH

Mieszkańcy

Problemy osób starszych i z niepełnosprawnością. Analiza wyników badania przeprowadzonego pod kątem osób starszych i z niepełnosprawnością pozwala stwierdzić, że

jest to jeden z głównych obszarów, którym tutejszy Ośrodek musi zapewnić pomoc. Głównymi problemami powyższych grup są: uboga oferta ochrony zdrowia, problemy z dostępem do usług lekarzy specjalistów, do publicznej ochrony zdrowia, problemy osób starszych między innymi choroby wieku starczego, obniżona sprawność, potrzeba pomocy w codziennych czynnościach. W dalszym ciągu brakuje oferty w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Potrzeby w zakresie oferty wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów. W ramach działań na rzecz powyższych grup największy odsetek opowiedział się za poszerzeniem oferty ochrony zdrowia, w tym rozszerzeniem oferty usług lekarzy specjalistów m.in. fizjoterapeuty, a także zorganizowanie transportu celem skorzystania z usług placówek zdrowia. Kolejną bardzo ważną potrzebą jest zapewnienie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, usług asystenckich, a także usług opieki wytchnieniowej skierowanej do opiekunów osób zależnych. Braki dotyczą również zakładów pracy chronionej, zakładów aktywności zawodowej.

Priorytetowość działań. Analiza materiału badawczego wykazała, że struktura wieku osób zamieszkujących Gminę Międzyrzecz pokazuje, że największy udział wśród mieszkańców mają osoby starsze, a co więcej udział ten z czasem będzie wzrastał; problem ten potęgują migracje młodzieży i osób w wieku produkcyjnym. Na przestrzeni ostatnich 4 lat obserwuje się w Gminie Międzyrzecz spadek liczby ludności w wieku do 59 lat, natomiast stale zwiększa się liczba ludności w wieku 60 lat i więcej. Tym samym jednym z ważniejszych zadań stawianym przed CUS jest prowadzenie działalności w zakresie wsparcia osób starszych, tym samym osób z niepełnosprawnościami.

Pomoc społeczna w formie usług opiekuńczych. Zdecydowana większość pracowników zgodziła się ze stwierdzeniem, iż na terenie Gminy Międzyrzecz istnieje zapotrzebowanie na pomoc społeczną w formie usług opiekuńczych i rozszerzenie oferty usług specjalistycznych.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi. Zdaniem przedstawicieli OPS i pracowników socjalnych w ostatnich latach znacznie zwiększyła się potrzeba związana ze wsparciem osób starszych i niepełnosprawnych w czynnościach dnia codziennego. Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu na przestrzeni kilku lat dzięki ogłaszanym, Programom rządowym i unijnym podejmował działania celem rozszerzenia oferty usług opiekuńczych w tym sąsiedzkich, asystencji osobistej, opieki wytchnieniowej, w ramach programu osłonowego. Powyższe usługi należy kontynuować.

Oferta doraźnego wsparcia usługowego. Zdaniem pracowników instytucji z terenu Gminy Międzyrzecz, a także pracowników OPS i mieszkańców gminy w ramach doraźnego wsparcia usługowego na terenie Gminy należy zapewnić transport door to door oraz drobne usługi remontowe.

PROMOCJA I OCHRONA ZDROWIA

Mieszkańcy

Potrzeby w zakresie działań na rzecz promocji i ochrony zdrowia. Na pierwszy plan w zakresie potrzeb wsparcia rodzin w Gminie Międzyrzecz w badaniach ankietowych mieszkańców wysunął się aspekt działań profilaktycznych w obszarze zdrowia (105 ze 119 osób). Wobec wyboru usług dedykowanym rodzinom, jaki zaproponowano respondentom ankiety, kolejnym problemem jak wynika z odpowiedzi jest wsparcie specjalistyczne (pedagog, logopeda, itp. (100 ze 117 osób). Wskazane przez większą liczbę ankietowanych są: porady psychologiczne (99 ze 115 osób), porady prawne (93 ze 117 osób) i działania profilaktyczne dla rodzin w zakresie uzależnień, przemocy (92 ze 115 osób). W zakresie promocji i ochrony zdrowia, gmina posiada dobre zaplecze medyczne, zapewniające wysoką jakość usług. Dobrze rozbudowana jest także oferta działań prowadzonych przez zróżnicowane ośrodki wsparcia w tym ŚDS, DDS+, WTZ, MCLU i Poradnie. Jednakże ze względu na trwającą sytuację w zakresie służby zdrowia, dostępność usług zdrowotnych i wspierających nadal jest ograniczona. Ze względów demograficznych, oferta ta wymagała będzie rozbudowy, o której zapewnienie zadbać będą musiały samorzady każdego szczebla, uzupełniane przez działania angażujące podmioty prywatne w tym III sektor. Mocno ograniczona jest także oferta badań i diagnoz skierowanych dla osób z chorobami psychicznymi, w tym oferta wsparcia dla dzieci i młodzieży chorujących psychicznie. Problem ten może być istotny i nasilać się w najbliższych latach, także jako efekt pandemii covid i jej skutków.

Dostępność do opieki psychologicznej, psychiatrycznej i terapeutycznej. Mieszkańcy biorący udział w badaniu ocenili poziom dostępności do powyższych form wsparcia na bardzo niskim poziomie. Ankietowani wskazywali, że pomimo występujących wszystkich problemów w Gminie Międzyrzecz największym utrudnieniem jest ograniczony dostęp do publicznej ochrony zdrowia (84 osoby ze 115). Wskazali powyższą potrzebę jako jedną z głównych problemów w Gminie Międzyrzecz. Wśród zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców Gminy Międzyrzecz, zdrowie psychiczne oraz brak odpowiedniej liczby specjalistów zajmujących się tą dziedziną zdrowia były wskazywane jako istotne problemy. Respondenci podkreślali, że istnieje znaczne zapotrzebowanie na usługi związane z opieką psychiatryczną i psychologiczną, ale dostęp do tych usług jest ograniczony pomimo dobrze funkcjonującego szpitala psychiatrycznego.

Profilaktyka uzależnień. Mieszkańcy Gminy Międzyrzecz w pytaniu dotyczącym stopnia nasilenia problemów społecznych jako jeden z większych problemów wymienili uzależnienie od alkoholu (78 osób ze 118)

Największa część mieszkańców, w zakresie działań podejmowanych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zjawiska uzależnień dostrzega konieczność poszerzenia działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz pomocy psychologiczno-terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.

Priorytetowość działań. Analiza materiału badawczego wykazała, że mieszkańców Gminy Międzyrzecz są zdania, że ochrona zdrowia jest priorytetowym obszarem w zakresie usług społecznych, który powinien być rozwijany. Tym samym obszar ten znalazł się na 1 miejscu pod względem liczby wskazań mieszkańców.

Przedstawiciele instytucji

Trudności przy korzystaniu z usług zdrowotnych. Do głównych trudności, które napotykają mieszkańcy przy korzystaniu z usług zdrowotnych zaliczono głównie brak specjalistów, długi okres oczekiwania na wizytę, długi okres oczekiwania na zabiegi, a także często brak możliwości dojazdu do placówki dotyczy to głównie osób samotnych.

Potrzeby w zakresie działań związanych z promocją zdrowia. Uczestnicy badania podkreślali, że szkoła odgrywa kluczową rolę w pomocy i profilaktyce w zakresie zdrowia psychicznego. Badani zwracali uwagę na potrzebę wprowadzenia skutecznych programów profilaktycznych, które miałyby na celu wczesne wykrywanie i zapobieganie problemom zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży. Takie programy powinny obejmować edukację

dotyczącą zdrowia psychicznego, umiejętności radzenia sobie ze stresem, budowania zdrowych relacji oraz wsparcia emocjonalnego. Ponadto, badani podkreślali potrzebę współpracy między szkołami, rodzicami i specjalistami z dziedziny zdrowia psychicznego w celu stworzenia holistycznego i kompleksowego systemu wsparcia dla dzieci i młodzieży.

Wyniki badania ankietowego pokazują, że na terenie Gminy należy organizować warsztaty, spotkania z lekarzami, prelekcje wygłaszane przez specjalistów dotyczące promocji zdrowia, a także kształtować postawy zdrowotne, promować aktywność fizyczną, zdrowy styl życia, prowadzić profilaktykę zdrowia psychicznego w szkołach, zapewnić większy dostęp do konsultacji psychologicznych, informować mieszkańców o szkodliwości używek za pośrednictwem ulotek, plakatów, jak również prowadzić szkolenia w szkołach.

PRIORYTETYZACJA DZIAŁAŃ

Mieszkańcy

Opinia dotycząca priorytetowo rozwijanych usług społecznych. Zebrany materiał badawczy pozwolił wskazać, które z usług społecznych prowadzonych na terenie Gminy Międzyrzecz powinny być rozwijane i finansowane w pierwszej kolejności. W opinii ankietowanych w pierwszej kolejności należy skupić się na usługach społecznych w zakresie promocji i ochrony zdrowia oraz wspierania osób starszych i z niepełnosprawnościami. Na trzecim miejscu znalazła się pomoc psychologiczno-psychiatryczna dla dzieci. Do obszarów, które zdaniem mieszkańców powinny być rozwijane najrzadziej zaliczono edukację publiczną i mieszkalnictwo wspomagane, chronione.

Przedstawiciele instytucji

Opinia dotycząca priorytetowo rozwijanych usług społecznych. Pracownicy instytucjonalni problemy w gminie widzą podobnie jak ich mieszkańcy. Podczas spotkań odnieśli się do obszarów związanych ze wsparciem : osób z niepełnosprawnościami, edukacji, poradnictwa specjalistycznego oraz wsparcia rodzin. W każdej grupie zauważono słabe strony i zagrożenia.

REKOMENDACJE

W oparciu o dokonaną analizę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych zostały sformułowane rekomendacje co do dalszych działań na terenie Gminy Międzyrzecz, które znajdują się poniżej.

Rekomendowane działania

1 Priorytetowym obszarem, który powinien być rozwijany i finansowany zarówno w opinii dorosłych mieszkańców, jak i pracowników instytucjonalnych jest dostęp do ochrony zdrowia, w tym głównie specjalistów. W zakresie projektowania szeroko pojętych działań prozdrowotnych, szczególną uwagę należy zwrócić na kwestie zdrowia psychicznego, leczenia specjalistycznego oraz uzależnień od substancji. W toku prowadzonych badań ilościowych proponowanymi działaniami w tym zakresie są:

- a) poprawa dostępności do opieki psychologicznej, psychiatrycznej, na terenie Gminy;
- b) podejmowanie działań związanych z promocją zdrowia w zakresie edukacji i profilaktyki zdrowotnej, kształtowanie odpowiednich postaw prozdrowotnych oraz promowania zdrowego stylu życia;
- c) zwiększenie bazy specjalistów z następujących dziedzin medycyny m.in.: logopedów, rehabilitantów, fizjoterapeutów, dietetyków oraz psychologów i psychiatrów;
- d) przeprowadzenie lokalnej kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania substancji psychoaktywnych, a także mechanizmów uzależnienia;
- e) dystrybucja ulotek i innych materiałów profilaktycznych na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania problemów z uzależnieniem od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. Ulotki powinny być rozpowszechnione w miejscach publicznych takich jak: kościoły, przychodnie, sklepy, instytucje publiczne, itp.;

W związku z powyższym zaleca się:

- dalszą współpracę z Międzyrzeckim Centrum Leczenia Uzależnień, w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych dla mieszkańców Gminy Międzyrzecz;
- dalszą współpracę z Samodzielnym Szpitalem dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Międzyrzecku, Poradnią Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Szpitalami, Poradniami Zdrowia
- rozwój szerokiej działalności edukacyjnej, informującej o konsekwencjach społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy.

2. Główne problemy społeczne dotyczące mieszkańców Gminy Międzyrzecz zidentyfikowane zostały w obszarze wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnościami. W związku z powyższym zaleca się:

- a) poszerzenie oferty usług opiekuńczych w tym sąsiedzkich, opieki wytchnieniowej i asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami oraz starszych o dotrzymanie towarzystwa, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pośredniczenia z lekarzem, przygotowania lub dostarczenia posiłków, utrzymaniu higieny osobistej oraz zakupu artykułów spożywczych;
- b) wsparcie opiekunów osób zależnych poprzez szkolenia z zakresu pielęgnacji i opieki nad osobą niesamodzielną/ niepełnosprawną, organizowanych warsztatów obniżających poziom stresu z technikami oddechowymi i relaksacyjnymi
- c) rozszerzenie oferty usług specjalistycznych w zakresie wsparcia specjalistów w zakresie: logopedii, rehabilitacji, fizjoterapii, dietetyki oraz psychologów i psychiatrów
- d) wdrożenie usług mobilnego konserwatora i taksówki dla seniora
- e) dalsze organizowanie spotkań, wydarzeń, zajęć dla seniorów, które posłużą zapobieganiu poczucia osamotnienia lub wykluczenia społecznego, a także podtrzymywaniu kontaktów międzyludzkich oraz aktywizacji społeczeństwa lokalnego w rozwijaniu działań na rzecz seniorów głównie poprzez zadania realizowane w DDS+ Uniwersytecie Trzeciego Wieku, Kołami Gospodyń Wiejskich

Zwiększanie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie niepełnosprawności i wieku starczego poprzez organizowanie kampanii społecznych dla mieszkańców Gminy, a także podejmowanie inicjatyw na rzecz włączania społecznego tych grup i integracji międzypokoleniowej.

W związku z powyższym zaleca się:

- dalszą współpracę z DDS+, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Kołami Gospodyń wiejskich poprzez włączanie się w organizowane festyny, wydarzenia
- dalszą współpracę z Placówkami Zdrowia
- organizowanie prelekcji na temat form zdrowego stylu życia, ochrony środowiska naturalnego, nowoczesnych technologii i niebezpieczeństw z nimi związanych, edukacji finansowej, promocji i ochrony zdrowia

- planowanie różnych form opieki (zarówno stacjonarnej, dziennej czy całodobowej) dla osób niesamodzielnych
- wspomaganie w różny sposób codziennego funkcjonowania osób w starszym wieku
- zapewnienie usług rehabilitacyjnych, fizjoterapeutycznych i innych specjalistów w tym z dojazdem do domu osoby rehabilitowanej
- zapewnienie zastępstwa w pomocy domowej opiekunom osób niesamodzielnych
- zapewnienie cyklicznej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej w domu osoby niesamodzielnej.

2. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych programem.

Adresatami PUS będą mieszkańcy Gminy Międzyrzecz, w szczególności wskazani w Diagnozie potencjału i potrzeb w zakresie usług społecznych jako priorytetowi odbiorcy usług społecznych, tj. osoby starsze, osoby niepełnosprawne, rodziny z małymi dziećmi, ale również z dziećmi w wieku szkolnym, rodziny wielodzietne, rodziny objęte asystenturą rodzinną, dzieci i młodzież szkolna, opiekunowie osób zależnych, osoby zagrożone bezdomnością, młodociane matki, osoby opuszczające placówki opiekuńczo- wychowawcze.

Przewidywana liczba osób objętych PUS: 500 mieszkańców Gminy Międzyrzecz.

CUS będą upowszechniać społeczne formy wsparcia usługowego realizowane na zasadzie wolontariatu, samopomocy czy pomocy sąsiedzkiej. Dzięki temu usługi staną się nie tylko szerzej dostępne, lecz także bardziej spersonalizowane. Zainteresowani mieszkańcy będą mogli otrzymać w nich pakiety usług dopasowanych do swoich indywidualnych potrzeb.

CUS zaprojektowane zostało w ustawie w sposób nowoczesny- jako instytucja jednego okienka. To tutaj mieszkańcy będą mogli uzgodnić z pracownikiem Centrum indywidualne plany usług społecznych i w ramach ustalonych planów przez okres od 3 do 12 miesięcy korzystać z różnorodnych form wsparcia, które świadczyć będą lokalni usługodawcy. Co istotne, nie będzie konieczności umawiania się z każdym z nich osobno, odbywania dodatkowych wizyt czy dokumentacji.

3. Określenie usług społecznych oferowanych w Programie.

PAKIET SENIOR

NAZWA USŁUGI	ZADANIA	OBSZAR WYMIENIONY W ART. 2 USTAWY O CUS	ROZSZERZENIE USŁUG	REALIZATOR USŁUGI	MIEJSCE REALIZACJI
ZŁOTA RĄCZKA/ KONSERWATOR	- pomoc przy drobnych naprawach, nie wymagających natychmiastowej interwencji ani uprawnień,	Pomoc społeczna	TAK	PES	mobilny
TAKSÓWK A DLA SENIORA	- dojazd do placówki medycznej/ rehabilitacyjnej - do DDS+ na zajęcia i z powrotem	Pomoc społeczna	TAK	PES	mobilny
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE	-rehabilitacja/ fizjoterapia - logopeda - dietetyk - pielęgniarka - psycholog - psychiatra	Promocja i ochrona zdrowia	TAK	PZP- klauzule społeczne lub otwarty konkurs ofert w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	OPS/DDS+
MIESZKANIA WSPOMAGANE Z KOSZYKIEM USŁUG	- wsparcie Asystenta ON - pielęgniarka - lekarz - opieka wytchnieniowa	Promocja i ochrona zdrowia Pomoc społeczna	ROZSZERZENIE OBECNEJ USŁUGI	PZP- otwarty konkurs	OPS/Kęszycza Leśna
OPIEKUN SZYTY NA MIARĘ	- szkolenia dla opiekunów/rodzin z zakresu opieki nad osobą zależną	Promocja i ochrona zdrowia	TAK	PZP + PES	OPS/ DDS+/ Kęszycza Leśna

	- opieka wytchnieniowa w miejscu zamieszkania - warsztaty obniżające poziom stresu/relaksacyjne				
--	--	--	--	--	--

PAKIET WSPARCIA RODZINY

NAZWA USŁUGI	ZADANIA	OBSZAR WYMIENIONY W ART. 2 USTAWY O CUS	ROZSZERZENIE USŁUG	REALIZATOR USŁUGI	MIEJSCE REALIZACJI
PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO	- wspieranie rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez zapewnienie dzieciom i młodzieży opieki oraz zajęć profilaktycznych oraz edukacyjnych	Wspieranie rodziny	TAK	OPS	Potrzeba nowej siedziby
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE DLA DZIECI	- psycholog - psychiatra - logopeda - rehabilitacja	Promocja i ochrona zdrowia	TAK	OPS	DDS+ / OPS
KLUB DOBREGO RODZICA	- warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie i wychowawcze - prelekcje i spotkania ze specjalistami - wsparcie psychologiczne	Wspieranie rodziny	TAK	OPS + PZP	DDS+ / OPS

	- wsparcie prawnicze				
ZAJĘCIA AKTYWIZUJĄCE I ANIMACYJNE	- nauka spędzania wolnego czasu, gry i zabawy - pikniki rodzinne - wspólne uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych - wyjazdy rodzinne	Wspieranie rodziny	TAK	OPS+ PES	OPS/DDS
SZCZĘŚLIWA MAMA	- warsztaty i zajęcia kompetencji rodzicielskiej dla przyszłych i młodych matek - wsparcie psychologa - nauka pielęgnacji niemowlaka - wsparcie pielęgniarce	Wspieranie rodziny Promocja i ochrona zdrowia	TAK	OPS+ PZP	DDS+/OPS
DOGOTERAPIA	- praca terapeutyczna i edukacyjna z psem dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania - dla dzieci z niepełnosprawnością	Wspieranie rodziny/ edukacja	TAK	OPS+ PES	DDS+/ OPS
MIESZKANIA TRENINGOWE DLA OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH	- indywidualny trening kompetencji społecznych, życiowych i rodzicielskich	Wspieranie rodziny i piecza zastępcza/ pomoc	TAK	OPS+ PES+ PZP	Kęszycza Leśna/ OPS

ACYCH PLACÓWKI ORAZ MAŁOLETN ICH MATEK	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie trenera zdrowego żywienia - nauka planowania budżetu - doradztwo zawodowe/aktywizacja - wsparcie psychologa - pomoc w usamodzielnieniu 	społeczna/mieszkalnictwo			
OGRÓD SENSORYCZNY	<ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie terenu zielonego poprzez rabaty kwitowe, ogródek warzywny i ziołowy - terapia relaksacyjna - spotkania grupowe - miejsce spotkań - plener malarski - ścieżka terapii sensorycznej - ścieżka edukacyjna 	Wspieranie rodziny/zajęcia z seniorami/wielopokoleniowe spotkania	TAK	OPS/ PES/PZP	Nowa siedziba

PAKIET DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

NAZWA USŁUGI	ZADANIA	OBSZAR WYMIENI ONY W ART. 2 USTAWY O CUS	ROZSZERZENIE USŁUG	REALIZATOR USŁUGI	MIEJSCE REALIZACJI
OPIEKA DLA NIESAMODZIELNYCH	- usługi opiekuńcze - usługi sąsiedzkie - asystent ON - DDS+	Pomoc społeczna	Rozszerzenie usług obecnie realizowanych	OPS+PES	DDS+, w miejscu zamieszkania
TAKSÓWKA SPOŁECZNA	- dowóz do lekarzy, specjalistów, placówek medycznych - na rehabilitację - do DDS+ na zajęcia	Pomoc społeczna	TAK	PES	mobilny
WRACAM DO FORMY	- rehabilitacja - psycholog - logopeda - pielęgniarka	Promocja i ochrona zdrowia	TAK	PES+PZP	Mobilny świadczony w domu klienta
WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO	- wypożyczenie sprzętu na czas rehabilitacji - wypożyczenie	Pomoc społeczna/ promocja i ochrona zdrowia	Rozszerzenie funkcjonującej wypożyczalni	OPS	DDS+

	enie sprzętu celem podniesienia jakości życia				
OPIEKA WYTCHNIENIOWA	- wsparcie rodzin w opiece nad ON - wsparcie psychologa - wsparcie Asystenta ON - zapewnienie miejsca opieki nad ON	Pomoc społeczna, wspieranie rodziny	Rozszerzenie dotychczasowej oferty	OPS+PES+PZP	Kęszyca Leśna

PAKIET WYCHODZIMY Z BEZDOMNOŚCI

NAZWA USŁUGI	ZADANIA	OBSZAR WYMIENI ONY W ART. 2 USTAWY O CUS	ROZSZERZENIE USŁUG	REALIZATOR USŁUGI	MIEJSCE REALIZACJI
STRETWORKING	- praca socjalna, wsparcie treningiem indywidualnym	Pomoc społeczna	TAK	PES	Noclegownia
PUNKT POMOCY DORAŻNEJ	- ogrzewalnia - lodówka-podziel się posiłkiem - łazienka	Pomoc społeczna	Rozszerzenie obecnej usługi	OPS+ PES	Noclegownia

REINTEGRACJA ZAWODOWA	- doradca zawodowy - aktywizacja zawodowa - wsparcie psychologiczne	Pomoc społeczna/ reintegracja zawodowa i społeczna	TAK	PES	Noclegownia
MIESZKALNICTWO TRENINGOWE	- mieszkania treningowe i wspomagane dla wychodzących z bezdomności objętych indywidualnym planem	Pomoc społeczna/ przeciwdziałanie bezrobociu	TAK	OPS+ PES	Kęszycza Leśna

AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

NAZWA USŁUGI	ZADANIA	OBSZAR WYMIENIONI W ART. 2 USTAWY O CUS	ROZSZERZENIE USŁUG	REALIZATOR USŁUGI	MIEJSCE REALIZACJI
PUNKT INFORMACJI O USŁUGACH	- jedno okienko dla petenta - informowanie o wszystkich dostępnych usługach i świadczeniach	Pomoc społeczna/ wspieranie rodziny/ edukacja publiczna	TAK	OPS	OPS
KLUB WOLONTARIUSZA	- aktywizacja młodych ludzi - wsparcie kadry	Pobudzanie aktywności obywatelskiej	TAK	OPS	DDS+/ OPS

--	--	--	--	--	--

4. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w PUS.

Warunki, tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie realizowane będą zgodnie z rozdziałem 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818)- zasady realizowania programów usług społecznych przez centrum. Osoby chcące skorzystać z usług społecznych założonych w PUS muszą spełniać warunek dopuszczający tj. być mieszkańcem Gminy Międzyrzecz. Przez mieszkańca Gminy Międzyrzecz należy rozumieć obywatela polskiego lub cudzoziemca, który ma miejsce zamieszkania i przebywa (z zamiarem stałego pobytu) na terenie Gminy Międzyrzecz.

5. Wysokość opłat za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie za usługi i wysokość tych ulg, jeżeli program przewiduje opłatę lub ulgi w opłacie za usługi społeczne.

PUS przewiduje częściową odpłatność za usługi społeczne dla mieszkańców Gminy Międzyrzecz. Opłaty za usługi społeczne zostały ustalone na podstawie obowiązujących uchwał oraz na niewielkim poziomie, umożliwiającym powszechne korzystanie z usług przez mieszkańców Gminy Międzyrzecz.

6. Sposób dokumentowania spełniania warunków do zakwalifikowania się do korzystania z usług społecznych.

Zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych określonych w Programie:

- odbywa się na podstawie złożonego wniosku wraz z oświadczeniem o spełnieniu określonych w Programie warunków do korzystania z usług społecznych,
- następuje w oparciu o warunki i w trybie wynikającym z Programu i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej,
- następuje z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację Programu,
- może zostać poprzedzone koniecznością złożenia dodatkowych dokumentów potwierdzających sytuację m.in. życiową, rodzinną, zdrowotną,

- może zostać poprzedzone przeprowadzeniem rozeznania potrzeb przez koordynatora indywidualnych planów usług.

Odmowa zakwalifikowania się do korzystania z usług społecznych następuje w drodze decyzji administracyjnej w trybie określonym w kodeksie postępowania administracyjnego.

7. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych.

Zakres danych osobowych niezbędnych do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych dotyczy: podstawowego zakresu danych oraz dodatkowego zakresu danych wynikających z realizacji usługi i dotyczy kwalifikowania poszczególnych grup odbiorców do usług społecznych. Ponadto każdy z korzystających z usług społecznych zobowiązany jest do zapoznania się z klauzulą informacyjną oraz oświadczeniem z zakresu przetwarzania danych osobowych wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Podstawowy zakres danych obejmuje:

- imię i nazwisko
- adres zamieszkania
- PESEL
- numer telefonu/ adres e- mail

8. Organizacja Programu w tym etapy jego realizacji.

A. Realizatorem Programu Usług Społecznych będzie Centrum Usług Społecznych, którego zadaniem będzie:

- opracowywanie niezbędnych dokumentów w celu realizacji usług społecznych;
- koordynacja, udział w realizacji, monitoring PRU;
- wyszukiwanie i włączanie jak największej liczby podmiotów mogących realizować usługi społeczne na rzecz mieszkańców.

B. Wykonawcą usług społecznych założonych w Programie będą:

- jednostki organizacyjne Gminy, w tym Centrum Usług Społecznych, MOK, MOSiW, DDS+, Noclegownia;
- organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2023 r. poz. 571), działające na terenie Gminy Międzyrzecz i Powiatu Międzyrzecz wyłonione na podstawie tej ustawy;
- podmioty wyłonione na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 roku- prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605).

C. Etapy realizacji Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji:

ETAP I:

Podjęcie Uchwały przez Radę Miejską w Międzyrzeczu o przyjęciu do realizacji Programu Usług Społecznych dla Gminy Międzyrzecz na lata 2025- 2027, termin realizacji- styczeń 2025

ETAP II:

Koordynowanie realizacji działań związanych z wdrożeniem PUS, w tym przygotowanie dokumentacji związanej ze zleceniem usług, zlecenie usług społecznych, realizacja usług społecznych, termin realizacji- I.2025- XII 2027

ETAP III:

Monitorowanie realizacji PUS, termin realizacji co kwartał: III 2025, VI 2025, IX 2025, XII 2025, III 2026, VI 2026, IX 2026, XII 2026, III 2027, VI 2027, IX 2027, XII 2027.

ETAP IV:

Przygotowanie informacji o realizacji PUS z każdego roku , termin realizacji- I 2026, I 2027, końcowe I 2028 , składane przez Centrum Usług Społecznych.

9. Sposób monitorowania i oceny Programu oraz mierniki efektywności jego realizacji.

Monitorowanie PUS służy zapewnieniu odpowiedniej jakości wdrażania Programu w Gminie Międzyrzecz. Za monitorowanie odpowiedzialne będzie CUS. Celem monitorowania

będzie dostarczanie niezbędnych informacji do podejmowania decyzji, które pozwolą na efektywną realizację Programu. Szczególna uwaga zostanie skoncentrowana na procesie wdrażania Programu przede wszystkim w zakresie realizacji usług społecznych. Monitoring PUS polegał będzie na:

- zbieraniu informacji, opinii;
- gromadzeniu informacji, opinii, ankiet zadowolenia, zdjęć, innych;
- analizowaniu informacji;

Uzyskanych w toku realizacji usług społecznych. Po zakończeniu realizacji usług społecznych, każdy odbiorca będzie zobowiązany do wypełnienia ankiety zadowolenia z usług CUS. Monitorowaniu podlegać będą w szczególności cele określone w ramach Programu, w tym: proces świadczenia i sposób korzystania z usług, w razie potrzeby podejmowane będą działania interwencyjne i usprawniające. Po zakończeniu realizacji PUS zostanie sporządzona informacja z realizacji Programu. Zakres informacji będzie zgodny z art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818).

Ocena skuteczności i efektywności PUS będzie dokonywana przez pracowników CUS w Międzyrzeczu. Ocena będzie bazować na arkuszu oceny uwzględniającym następujące kryteria oceny:

- Na ile Program został osiągnięty?
- Na ile zostały zrealizowane zaplanowane usługi?
- Na ile wykonawcy usług zrealizowali działania zgodnie ze standardami?
- Na ile odbiorcy usług są zadowoleni z realizacji usług?

Monitorowanie jest elementem zarządzania strategicznego i dotyczy efektywności społeczno-ekonomicznej realizowanych usług, organizacji usług społecznych oraz rejestrowania postępów w realizacji celów wskazanych w Programie, na podstawie stopnia realizacji poszczególnych mierników efektywnościowych (zadanie OUS).

Narzędzia monitorowania:

1. Monitoring realizowany poprzez wywiady, zogniskowane wywiady fokusowe w społeczności lokalnej, dotyczące:
 - jakości realizowanych usług,
 - poziomu zadowolenia z realizowanych usług,
 - komunikacji pomiędzy stronami,

- koniecznych zmian,
- zapotrzebowania na świadczone usługi,
- zapotrzebowania na inne, dotychczas nieświadome usługi,
- możliwości ponoszenia opłat za usługi społeczne.

Wnioski z monitorowania realizacji Programu i ocena Programu w oparciu o mierniki efektywności realizacji Programu zostaną przedstawione w formie raportu, który będzie opracowywany po zakończeniu realizacji Programu (zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o CUS).

Sposób pozyskiwania informacji o realizowanych usługach:

- spotkania sieci usługodawców (partnerstwa lokalnego), co pozwoli na stałą i systematyczną wymianę informacji przydatnych dla potencjalnych klientów,
 - zarządzanie wiedzą klienta, proces oparty na relacjach, pozwalający lepiej poznać i zrozumieć potrzeby klienta, często jeszcze nieświadomione,
 - spotkania zespołu CUS, w szczególności z osobami pracującymi bezpośrednio z klientami.
- Niezwykle istotnym elementem pozyskiwania i zarządzania informacją jest współpraca i wymiana informacji pomiędzy Organizatorem Usług Społecznych, który dba o zapewnienie podaży usług społecznych a Koordynatorami Indywidualnych Planów Usług Społecznych, którzy analizują proces od strony popytu (potrzeb klientów),
- ankiety, wywiady pozwalające na poziomie opinii mieszkańców Międzyrzecza.

Mierniki efektywności Programu

l. p	Nazwa miernika	Rodzaj miernika
ZWIĘKSZENIE DOSTĘPU DO USŁUG SPOŁECZNYCH DLA MIESZKAŃCÓW MIĘDZYRZECZA		
1	Liczba osób objętych wsparciem w ramach Programu	Wskaźnik produktu
2	Liczba społeczności lokalnych objętych wsparciem w ramach Programu	Wskaźnik produktu
3	Liczba wolontariuszy i sąsiadów wspierających świadczenie usług społecznych	Wskaźnik rezultatu
4.	Liczba partnerstw wspierających społeczności lokalne	Wskaźnik rezultatu
ZAPEWNIENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH		

1.	Liczba spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami Gminy Międzyrzecz dotyczących usług społecznych	Wskaźnik produktu
2.	Liczba usług społecznych dla których opracowano minimalne standardy ich świadczenia	Wskaźnik produktu
3.	Wdrożenie systemu monitoringu usług społecznych	Wskaźnik rezultatu
ROZWÓJ WSPÓŁPRACY MIĘDZYSEKTOROWEJ		
1.	Liczba utworzonych lokalnych sieci usługodawców realizujących usługi społeczne	Wskaźnik rezultatu
2.	Procent usług społecznych zleconych PES w ramach Programu	Wskaźnik rezultatu

Sposoby pomiaru efektywności Programu:

IŁOŚCIOWE	
Miernik	Sposób pomiaru
Liczba osób korzystających z usług	Wewnętrzna ewidencja wniosków
Liczba usług określonych w katalogu usług	Ewidencja usług określonych w katalogu usług
Liczba zrealizowanych usług	Wewnętrzna ewidencja
Liczba podmiotów realizujących usługi	Ewidencja zawartych umów/ porozumień/zleceń
Liczba porozumień współpracy zawartych w związku z realizacją Programu	Ewidencja zawartych umów/ porozumień
Liczba indywidualnych Planów Usług Społecznych	Ewidencja IPUS
Liczba osób uczestniczących w działaniach OSL	Ewidencja osób biorących udział np. w warsztatach
JAKOŚCIOWE	
Miernik	Sposób pomiaru
Poziom zadowolenia odbiorców usług	ankieta
Terminowość wykonywanych usług	ankieta
Kompetencje osób realizujących usługi	ankieta
Dostępność usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców	ankieta

Czytelność i dostosowanie procedur udzielania usług	ankieta
---	---------

10. Budżet Programu oraz źródła jego finansowania.

Budżet zostanie określony po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o dotację ze środków unijnych w ramach konkursu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, Priorytet 6. Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli, Działanie 6.13 Usługi społeczne i zdrowotne.

Ponadto środki własne zabezpieczone w budżecie Gminy Międzyrzecz na działalność statutową, środki rządowe z realizowanych programów rządowych, zgodnie z podpisanymi umowami na realizację zadań zleconych.

Przewidziane jest również częściowa odpłatność od uczestników i odbiorców usług społecznych.

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Gminy Międzyrzecz na lata 2024-2027

Do zadań własnych gminy należy między innymi podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. W związku z tym rada gminy może przyjąć w drodze uchwały, plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji określający usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej.

W miesiącach styczeń-kwiecień 2024 zostało przeprowadzone badanie ankietowe wśród mieszkańców Gminy Międzyrzecz, a także powołany Zarządzeniem Burmistrza w styczniu, zespół ekspertów składający się z przedstawicieli wszystkich instytucji zajmujących się polityką społeczną w Gminie, wypowiedzieli się i określili potrzeby w zakresie usług społecznych dla Gminy Międzyrzecz.

Na tej podstawie opracowano Diagnozę potrzeb i potencjału w zakresie usług społecznych na terenie Gminy Międzyrzecz, która jest podstawą do opracowania Planu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji tych usług dla Gminy Międzyrzecz.

Uchwalenie Planu Rozwoju Usług i Deinstytucjonalizacji dla Gminy Międzyrzecz pozwoli na wprowadzenie nowych usług społecznych, skierowanych do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Zostały w nim także zawarte usługi, których wolumen zostanie zwiększony, w związku ze wzrostem społecznego zapotrzebowania. Co istotne, korzystanie z usług społecznych określonych w programie nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i nie łączy się z nabyciem statusu „klienta pomocy społecznej”.

W proces opracowania Planu została włączona społeczność lokalna, w tym między innymi: przedstawiciele jednostek organizacyjnych Międzyrzecza, podmiotów ekonomii społecznej, przedsiębiorcy, a także eksperci zewnętrzeni.

Plan Rozwoju Usług Społecznych dla Gminy Międzyrzecz jest dokumentem wstępnym do opracowania Programu Usług Społecznych dla Gminy Międzyrzecz na lata 2025-2027, który będzie opracowany i realizowany w ramach środków z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, Priorytet 6. Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli, Działanie 6.13 Usługi społeczne i zdrowotne.

Przyjęcie Planu jest niezbędne do złożenia wniosku o w/w środki zewnętrzne, gdyż jest to dokument prawa miejscowego, wskazany w kryteriach punktowych, dlatego podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Natomiast po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku konkursowego oraz uzyskaniu dofinansowania zostanie opracowany Program Usług Społecznych zgodnie z ustawą o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019r., poz. 1818).